

AFWEGING VAN MAATREGELEN UIT HET MILIEUEFFECTRAPPORT

Omschrijving maatregel	Overnem en: ja/ nee/ deels	Motivering
Bodem en water		
<i>Geen grote bouwpercelen in gebieden met wateropgave</i> Om te voorkomen dat gebieden met een bestaande wateropgave een grotere waterbergingsopgave krijgen, kan ervoor worden gekozen om geen agrarische bedrijven naar deze gebieden te verplaatsten. Het alternatief bedrijfsverplaatsing scoort met deze maatregel beperkt negatief ten aanzien van het aspect waterberging (-/0).	ja	In de gemeente ligt een aantal gebieden waar ruimte wordt gezocht voor extra waterberging. Het is niet wenselijk om hier de druk op het watersysteem significant te verhogen. Daarom worden in gebieden met een waterbergingsopgave geen nieuwe bouwpercelen (bedrijfsverplaatsingen) toegestaan.
<i>Watercompensatie in gebieden met een wateropgaven</i> Bij grotere uitbreiding van agrarische bouwpercelen of het realiseren van nieuwe erven zal het Wetterskip vragen om de toegenomen oppervlakteverharding te compenseren. In gebieden met een extra waterbergingsopgave, brengt de schaalvergroting van agrarische bouwpercelen extra waterlast met zich mee. In deze gebieden is een extra bijdrage aan de waterbergingscapaciteit wenselijk. In het bestemmingsplan zou daarom een bepaling kunnen worden opgenomen die bij concrete bouwplannen vraagt om een compensatie van ten minste 15% van de toegenomen erfoppervlakte. Het bestemmingsplan draagt daardoor bij aan het oplossen van de bergingsopgave, hetgeen beperkt positief wordt gewaardeerd (0/+).	ja	In gebieden met een waterbergingsopgave is het niet wenselijk om de druk op het watersysteem te verhogen. Door extra watercompensatie te eisen bij grote uitbreidingen, kan de druk op het watersysteem worden verkleind. Aan de wijzigingsbevoegdheid voor grotere erfuitbreidingen, wordt een toetsingscriterium toegevoegd, waarbij ten minste 15% van de toegenomen oppervlakteverharding moet worden gecompenseerd;

Omschrijving maatregel	Overnem en: ja/ nee/ deels	Motivering
Landschap, cultuurhistorie en archeologie		
<i>Gebiedseigen inpassing</i> Het werkboek Nije Pleats gaat uit van een gebiedseigen inpassing en is in principe bedoeld voor bouwpercelen groter dan 1,5 hectare. Door een gebiedseigen inpassing op te nemen als voorwaarde voor alle grotere bouwplannen, wordt ook bij kleinere bedrijfsterreinen gezorgd voor een zorgvuldige inpassing in het landschap. Het bouwen van een nieuwe stal, meststapel of opslagruimte scoort daardoor neutraal (0). Overigens hoeft een zorgvuldige inpassing niet per sé te betekenen dat er een groenstrook wordt aangeplant. In sommige contexten kan meer transparante beplanting of een aarden wal ook voor een geschikte inpassing zorgen. In het zeer open aandijkingslandschap is nieuwe opgaande beplanting niet overal even wenselijk.	deels	De methodiek van de Nije Pleats, waarbij zorgvuldig aandacht wordt besteed aan de landschappelijke inpassing, geldt niet voor erven kleiner dan 1,5 ha. Ook binnen deze oppervlakte kan agrarische bebouwing worden gerealiseerd die vraagt om een zorgvuldige inpassing in het landschap. Bij bouwplannen groter dan 1.000 m² wordt daarom de eis van een zorgvuldige (gebiedseigen) inpassing opgenomen.
<i>Spreads en clusteren van nieuwe bouwpercelen</i> Om de openheid en de puntsgewijze opbouw van de kweldervlakte / het terpenlandschap in stand te houden is een goede spreiding van bouwpercelen wel gewenst. Het clusteren van meerdere bouwpercelen zou ertoe leiden dat er langere lijnen aan de horizon ontstaan en dat de doorzichten tussen bouwpercelen verdwijnen. Daartoe zou een afstandscriterium kunnen worden opgenomen bij de wijzigingsbevoegdheid voor nieuwe percelen, waarmee een spreiding van percelen worden afgedwongen. Daarbij wordt gedacht aan een afstand van bijvoorbeeld 200 of 300 meter. Effecten van het alternatief nieuwe bouwpercelen blijven daarmee neutraal (0). In het aandijkingslandschap is het ook wenselijk om erven te spreiden. Daarnaast is het in dit landschapstype gewenst om erven in het bestaande patroon langs dijken en de belangrijkste ontsluitingsroutes te concentreren. Dit zou als wijzigingscriterium kunnen worden opgenomen, waardoor de effecten van nieuwe percelen neutraal blijven (0).	ja	Het is wenselijk dat nieuwe erven aansluiten bij de historisch gegroeide landschapsstructuur. In wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van bedrijfsverplaatsingen, wordt daarom een kwalitatief toetsingscriterium opgenomen waarmee een zorgvuldige inpassing van nieuwe bouwpercelen in de landschapskarakteristiek wenselijk is. Daarbij wordt verwezen naar richtlijnen in de toelichting.

Omschrijving maatregel	Overnemen: ja/ nee/ deels	Motivering
<i>Beschermen waardevolle dorpsilhouetten</i> Bij de effectbeschrijving is geconstateerd dat opgaande teelten, kleinschalige kampeerterreinen, paardrijbakken en nieuwe agrarische erven kunnen leiden tot de aantasting van waardevolle dorpsaanzichten. Deze waarden kunnen worden beschermd door rondom de waardevolle dorpsaanzichten als Ferwert en Blije een zone op te nemen waarbinnen geen opgaande teelten, kleinschalige kampeerterreinen, paardrijbakken en nieuwe bouwpercelen zijn toegestaan. In dat geval leveren de mogelijkheden voor kampeerterreinen, paardrijbakken en nieuwe agrarische erven geen negatieve score op (0).	ja	In de gemeente komen een aantal dorpen voor die vanwege een open zicht op de dorpsrand of de kerk waardevol kunnen worden genoemd. Het is wenselijk om deze dorpsranden vrij te houden van allerlei ruimtelijke ontwikkelingen. Als criterium bij deze ontwikkelingen wordt daarom opgenomen dat er geen onevenredige afbreuk mag worden gedaan aan de waardevolle zichtlijnen op dorpsilhouetten.
Ecologie (stikstofdepositie)		
<i>Bouwmogelijkheden beperken</i> Door de bouwmogelijkheden in het bestemmingsplan te beperken, kan een deel van de potentiële stikstofdepositie te voorkomen. In het MER is een alternatief onderzocht waarbij de bouwmogelijkheden van agrarische bouwpercelen worden beperkt tot maximaal 1,5 hectare. Door de maximale omvang van bouwpercelen te beperken tot maximaal 1,5 hectare, kan circa 60% van de stikstofdepositie worden voorkomen (ten opzichte van het voornemen). De maximale toename van de stikstofdepositie op het maatgevende rekenpunt (op Ameland) ligt dan in de orde van 47 mol/ha/jr.	nee	Met het beperken van de maximale bouwmogelijkheden van agrarische bouwpercelen tot maximaal 1,5 hectare – onderzocht met het <u>alternatief minder schaalvergroting</u> - wordt de maximale stikstofuitstoot wel substantieel verminderd, maar kunnen significant negatieve effecten nog niet worden uitgesloten. Er wordt hierboven gesproken over potentiële stikstofdepositie, omdat lang niet alle bouwpercelen gebruik zullen maken van de maximale bouwmogelijkheden. Met het beperken van de generieke bouwmogelijkheden worden individuele uitbreidingsplannen onmogelijk gemaakt. Dit verdraagt zich slecht met de flexibiliteit die het bestemmingsplan buitengebied zou moeten hebben (uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening).

Omschrijving maatregel	Overnem en: ja/ nee/ deels	Motivering
<i>Geen uitwisseling akkerbouw naar veeteelt</i> Omdat circa 25% van alle agrarische bedrijven een akkerbouwbedrijf betreft, kan met deze maatregel 25% van de potentiële stikstofuitstoot worden voorkomen, ten opzichte van het voornemen.	nee	Het beperken van de uitwisselbaarheid tussen akkerbouwbedrijven en veehouderijen vormt dus geen sluitende oplossing voor de stikstofproblematiek. Bovendien zou het bestemmingsplan daarmee ver in de agrarische bedrijfsvoering ingrijpen. De vraag is of daar op grond van een goede ruimtelijke ordening wel voldoende basis voor is.
<i>Stimuleren van omschakeling</i> Deze maatregel heeft een minder dwingend karakter dan het wegbestemmen van agrarische bedrijven, maar komt in feite op hetzelfde neer. Door het voor veehouderijbedrijven aantrekkelijk te maken om te stoppen, komt ontwikkelingsruimte voor andere bedrijven beschikbaar. In het bestemmingsplan zijn bijvoorbeeld wijzigingsbevoegdheden opgenomen zodat stoppende agrarische bedrijven kunnen omschakelen naar een woonfunctie of een niet-agrarisch bedrijf.	nee	De mogelijkheden die het bestemmingsplan via wijzigingsbevoegdheden biedt voor <u>stoppende agrarische bedrijven</u>, kan niet worden ingeboekt als maatregel. Het bestemmingsplan maakt het veranderen van de bestemmingen mogelijk, maar dwingt deze verandering niet af. Wel kan op projectniveau gebruik worden gemaakt van de wijzigingsbevoegdheden om op projectbasis saldering van projecten mogelijk te maken (zie onderstaand).
<i>Voorwaardelijke verplichting</i> Tot slot kan worden overwogen om in het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting op te nemen, zodat de bouw van stallen en het gebruik van gronden alleen is toegestaan zolang de totale stikstofdepositie niet toeneemt. Deze maatregel borgt dat op <u>planniveau</u> geen toename van stikstofdepositie aan de orde is. Uitvoering van de maatregel vindt plaats op <u>projectniveau</u> en kan worden bereikt door een combinatie van maatregelen (zie onderstaand).	ja	Een groot deel van de oplossing van de stikstofproblematiek ligt buiten het bestemmingsplan. Op bedrijfsniveau kunnen maatregelen worden getroffen die goed aansluiten bij de bedrijfsvoering van agrarische bedrijven. Daarbij kan worden gedacht aan zaken als beweiding, aanpassing van het stalsysteem, eiwit arm voeren of het salderen van de ammoniakemissie met een stoppend agrarisch bedrijf. Om te borgen dat op planniveau geen toename van stikstofdepositie aan de orde is, wordt in het bestemmingsplan een <u>voorwaardelijke verplichting</u> opgenomen. Uitvoering van de maatregel vindt plaats op projectniveau en kan worden bereikt door een combinatie van de hierboven genoemde maatregelen.